

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
ประเด็นการปรักระหว่างนายกสภามหาวิทยาลัยและสภาวิชาการ
19 เมษายน 2553

1. แนวทางการกำหนดนโยบายและการดำเนินการ

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 2548

มาตรา 7 : ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาด้านวิชาชีพและเทคโนโลยี มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงที่เน้นการปฏิบัติ ทำการสอน ทำการวิจัย ผลิตครู วิชาชีพ ให้บริการทางวิชาการในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแก่สังคม ทะนุบำรุงศิลปปะและวัฒนธรรม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษามีโอกาสในการศึกษาต่อด้านวิชาชีพ เฉพาะทางระดับปริญญาเป็นหลัก

มาตรา 21 : สภาวิชาการมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(1) พิจารณาเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับหลักสูตร การเรียนการสอน การวิจัย การวัดการศึกษา และการประกันคุณภาพเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย

(2) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการรวมและยกเลิกสาขาวิชาต่อสภามหาวิทยาลัย

(3) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการเปิดสอนตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย

(4) พิจารณาเสนอความเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับวิชาการต่อสภามหาวิทยาลัย

(5) ส่งเสริมการวิจัยและการบริการวิชาการที่สอดคล้องกับภารกิจของมหาวิทยาลัย และความต้องการของชุมชน

(6) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดเพื่อกระทำการใดๆ อันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของสภาวิชาการ

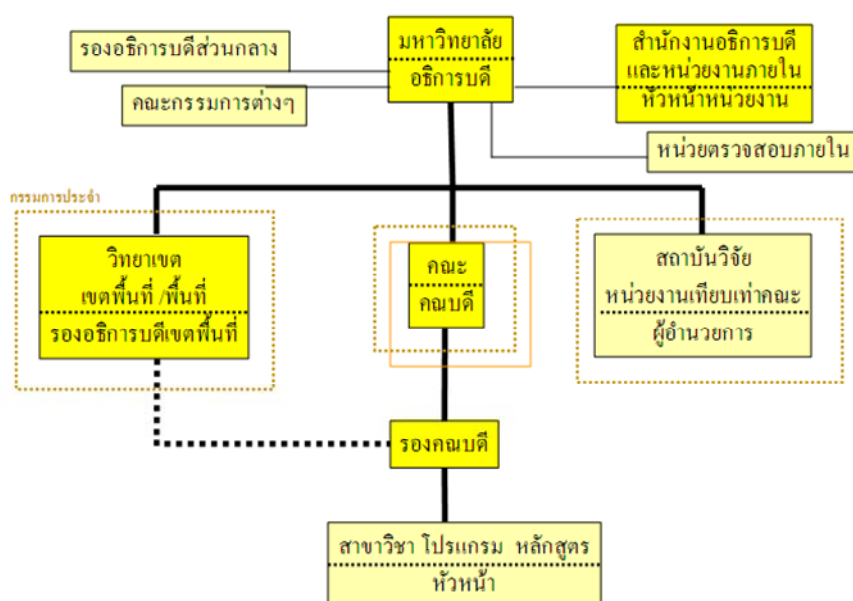
2. องค์กร/หน่วยงาน/คณะกรรมการในมหาวิทยาลัย

ก. กำหนดโดยพระราชบัญญัติ อำนาจสภามหาวิทยาลัย ระเบียบของสกอ. (และองค์กรรัฐอื่นๆ) และโดยฝ่ายบริหาร

ข. องค์กร/หน่วยงาน และคณะกรรมการเหล่านี้พิจารณาถ้อยแถลงและเสนอเรื่องต่อสภามหาวิทยาลัย

ค. มหาวิทยาลัยต้องบริหารให้ทันพลวัต ทันสังคม และชี้นำสังคม

ทำอย่างไรองค์กร/หน่วยงาน และคณะกรรมการ จึงจะมีพลวัต ไม่พิจารณาแต่เรื่องงานประจำ

3. สภามหาวิทยาลัย/มหาวิทยาลัย ได้รับแนวนโยบาย หลักเกณฑ์/ระเบียบปฏิบัติ ข้อมูล ข้อเสนอความเห็น จากหลายทิศทาง

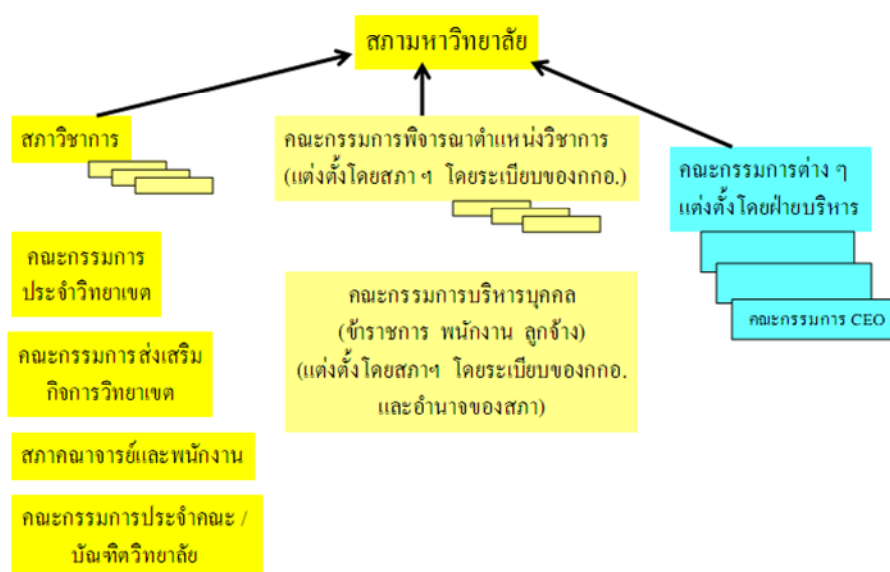
ก. นักการเมืองได้แก่ นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ข. หน่วยงานของรัฐที่ทำงานกับมหาวิทยาลัยโดยตรง : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สมศ. สำนักงบประมาณ กพร. ฯ

ค. คณะกรรมการต่างๆ ของมหาวิทยาลัย

จ. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (stakeholders) ต่างๆ มหาวิทยาลัยต้องถามว่าได้รับทราบและได้เอาใจใส่กับความเห็นจากผู้ให้ผลผลิตหลักของมหาวิทยาลัย (ผู้ใช้บัณฑิต ใช้งานวิชาการ ใช้บริการ) และ

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากภายนอก มากเพียงพอหรือยัง โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยรัฐที่รายได้ส่วนมากเป็นงบประมาณแผ่นดิน

4. กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลทั้งเก้าแห่ง มีการกำหนดทิศทางหลักร่วมกัน และการประสานงานกันผ่าน

ก. การประชุมนายกสภามหาวิทยาลัยและอธิการบดี 9 มทร. (ทุก 6 เดือน)

ข. การประชุมร่วมอธิการบดี 9 มทร. (ทุกเดือน)

ประเด็นหลักจากสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

1. การจัดการศึกษา การวิจัย และการบริการ ให้สะท้อนและเป็นไปตามหลักการกำเนิดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลและพระราชบัญญัติ

ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาด้านวิชาชีพและเทคโนโลยี

มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงที่เน้นการปฏิบัติ

ทำการสอน ทำการวิจัย ผลิตครูวิชาชีพ

.....
 โดยให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษามีโอกาสในการศึกษาต่อด้านวิชาชีพเฉพาะทางระดับปริญญาเป็น
 หลัก

ทั้งนี้ในกลุ่มมทร. เรียกกันโดยรวมว่า เป็นมหาวิทยาลัยบัณฑิตนักปฏิบัติ (Hands-on university และสร้าง Hands-on graduates)

ต้องสร้างความเข้าใจว่ามหาวิทยาลัยวิชาการและมหาวิทยาลัยวิชาชีพ มีส่วนเหมือนและ
 ต่างกันอย่างไร

2. การใช้ทรัพยากรร่วม (ทั้งบุคลากร หลักสูตร อุปกรณ์และสถานที่ ฯ) ระหว่างเขตพื้นที่
 และภายในเขตพื้นที่ เพื่อการพัฒนา

3. การสร้างอัตลักษณ์ (การศึกษา การวิจัย การบริการ) ของมหาวิทยาลัย ของเขตพื้นที่
 และของคณะ/สาขา

เช่น *เกษตรปลอดภัย อาหารปลอดภัย ความหลากหลายทางชีวภาพของกลุ่มน้ำ/เทคโนโลยี
 ชีวภาพ*

4. การกำหนดตัวชี้วัดความเป็นมทร.และมทร.ล้านนา เพื่อกำหนดและรักษาอัตลักษณ์
 (การประเมินของกพร. สมศ. สกอ.)

5. การสร้างความสมานฉันท์ภายในมหาวิทยาลัย และระหว่างเขตพื้นที่

6. การเพิ่มความสามารถในการสร้างความสามารถทางวิชาการ และการพึ่งตนเอง
 (เนื่องจากงบประมาณจากรัฐจะไม่เพิ่มขึ้น มหาวิทยาลัยจะพัฒนาไม่ได้ถ้าใช้งบประมาณแผ่นดิน
 เท่านั้น)

มทร.ล้านนามีอาจารย์ที่มีตำแหน่งวิชาการประมาณ 263 คน (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน
 241 คน รองศาสตราจารย์ จำนวน 22 คน) มีอาจารย์วุฒิปริญญาเอกประมาณ 52 คน (ข้อมูล ณ วันที่
 2 กุมภาพันธ์ 2553)

: *จ่ายค่าตอบแทนตำแหน่งทางวิชาการปีละประมาณ 37 ล้านบาท ใ้ดั่งงบประมาณ
 วิจัยรวมทั้ง ว.1 ประมาณ 9 – 10 ล้านบาท (ตั้งแต่ปี 2549 – ปัจจุบัน)*

: ระหว่างปี 2548 - 2552 มีบทความวิชาการวารสารนานาชาติ 65 เรื่อง (ส่วนมากเป็นผลงานระหว่างการศึกษาปริญญาเอก)

: ปีงบประมาณ 2552 มีรายได้จากโครงการทุกชนิดประมาณ 20 ล้านบาท

7. ให้ความสำคัญแก่ความเป็นวิชาชีพและประสพการณ์จริงในอาชีพ ทั้งการเรียนการสอน การกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ การพัฒนาบุคลากร

การบริหารงานเชิงนโยบาย

มทร. ล้วนนามุ่งเน้นการบริหารจัดการแบบมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลไปสู่เขตพื้นที่ เพื่อพัฒนาศักยภาพ สร้างความสามารถของตนเอง เพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศเฉพาะทางด้านวิชาชีพ สามารถตัดสินใจได้คล่องตัวและรวดเร็ว ตามการเปลี่ยนแปลง การแข่งขัน ด้วยการมอบอำนาจความรับผิดชอบจากมหาวิทยาลัย ภายใต้กรอบนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจของมหาวิทยาลัย

สภามหาวิทยาลัยบริหารเชิงนโยบาย ติดตามและกำกับให้เป็นไปตามเป้าหมายของมหาวิทยาลัย เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนแผนงาน แผนงบประมาณ แผนบุคลากร ได้คล่องตัวและรวดเร็ว รวมถึงการสร้างเครือข่ายซึ่งกันและกัน ทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อความเข้มแข็งของมหาวิทยาลัย

รูปแบบการบริหารงานมหาวิทยาลัย ควรปรับได้ตามความเหมาะสม ที่สำคัญคือ ต้องเข้าใจว่ารูปแบบการบริหารงานมหาวิทยาลัยมิได้หมายถึงโครงสร้างหรือตำแหน่งเท่านั้น แต่ต้องคำนึงถึงกลไกการบริหารให้เกิดการถ่ายทอดนโยบาย เอกภาพ ประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

อุดมศึกษา คือ หัวรถจักรทางปัญญา พาชาติออกจากวิกฤต และการจะทำอะไร ความรู้อย่างเดียวไม่พอ ต้องอาศัยปัญญาด้วย ที่สำคัญคือ ต้องมีมโนทัศน์ใหม่ เพราะหากมีมโนทัศน์ใหม่จะทำเรื่องใหม่ได้ง่าย และต้องคิดภาพใหญ่ด้วยกัน ไม่ใช่ต่างคนต่างคิด และอย่าอยู่ในกล่องของตัวเอง ซึ่งสภามหาวิทยาลัยต้องคิดด้วยกัน

ธรรมาภิบาลมหาวิทยาลัยชี้ให้เห็นว่า ระบบอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัยต้องไม่อยู่โดดเดี่ยว ต้องมีความสัมพันธ์กับบริบท สร้างเครือข่ายการทำงาน เครือข่ายการศึกษา เป็นหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัยต้องทำให้มหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งเชิงระบบให้ได้

มหาวิทยาลัยต้องหลากหลาย มหาวิทยาลัยกว่า 150 แห่งไม่ควรเหมือนกัน ควรแตกต่างและหลากหลายทางวิชาการ เช่น มหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นตอบสนอง ชุมชนและพื้นที่ (Local players) มหาวิทยาลัยที่มุ่งตอบสนองระดับชาติ/ระดับ นานาชาติ (National-Global players) มีดัชนีวัดความสำเร็จต่างกันได้ มาตรฐาน ต่างกันได้ แต่ต้องมีมาตรฐาน และมหาวิทยาลัยต้องรู้ว่าตนเองคือใคร

ระบบอุดมศึกษา

ระบบอุดมศึกษาไม่ควรมองเฉพาะการจัดการศึกษาสำหรับคนวัยเรียน (age group) ช่วงอายุอุดมศึกษา (18-22 ปี) อย่างเดียวเช่นในปัจจุบัน ซึ่งมีคนเรียน อยู่ประมาณ 2-3 ล้านคน แต่ต้องจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนในวัยทำงานและกำลัง ทำงานอยู่กว่า 30 ล้านคนควบคู่ไปด้วยกัน ใน 20 - 30 ปีข้างหน้า ความมั่งคั่งและ ความมั่นคงของประเทศจะมาจากคนที่กำลังทำงานมากกว่าคนที่กำลังศึกษา

คนทำงานต้องเรียนรู้และฝึกอบรมต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อเพิ่มศักยภาพทาง สังคมเศรษฐกิจ ให้ทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี การเปลี่ยนความรู้และ ทักษะของงาน ตลอดจนการเปลี่ยนงาน เพื่อเพิ่มผลิตภาพ (productivity)

โจทย์ในอนาคตอีก 20 - 30 ปีข้างหน้าสำหรับสถาบันอาชีวศึกษาและมทร. คือการทำงานที่สอดคล้องส่งเสริมกัน สร้างเครือข่ายการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตที่เน้น ทักษะปฏิบัติที่มีคุณภาพและการพัฒนาคนในวัยทำงาน

มทร. ควรให้ความสำคัญการสร้างเสริมสองเรื่องคือ เรื่องแรกเป็น การเรียนการสอนที่บูรณาการกับการทำงาน (Work Integrated Learning-WIL) เพื่อ สร้างบัณฑิตนักปฏิบัติ เรื่องที่สองคือ การสร้างเสริมเข้มแข็งด้านวิชาพื้นฐานตาม หลักการของศิลปศาสตร์ (Liberal Art) ซึ่งหมายถึง ฐานที่กว้าง ฐานที่ครอบคลุม ทั้งด้าน Arts และ Science เพื่อการปรับตัวได้ตลอดชีวิต

ดังนั้น มทร.ล้านนาต้องจริงจังกับรูปแบบการเรียนการสอนที่บูรณาการกับการทำงาน (WIL) และการสร้างความเข้มแข็งด้านวิชาพื้นฐานตามหลักการของ ศิลปศาสตร์

ความเกี่ยวเนื่อง มทร.และการอาชีวศึกษา

ตามการกำเนิดของมทร.และพระราชบัญญัติ มทร. เป็นมหาวิทยาลัย ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่มีลักษณะ เฉพาะต่างจากมหาวิทยาลัยที่มีอยู่ ซึ่งรับผู้สำเร็จการศึกษาสายสามัญ มทร.ต้องให้นำนักสูงในการรับผู้สำเร็จ การศึกษาสายอาชีวศึกษาทั้ง ปวช.และปวส. มาศึกษาต่อ เพราะเป็นผู้ที่มีพื้นฐาน ทางการปฏิบัติ และมทร.ควรเปิดโอกาสให้ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาได้พัฒนา ตนเองด้านวิชาชีพต่อไป

ปัจจุบันทั่วโลก สถาบันอุดมศึกษาจะค้นหาและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถ พิเศษหรือสมรรถนะเฉพาะทางในระดับมัธยมศึกษา ทั้งสายสามัญและสายอาชีว ศึกษา โดยสถาบันอุดมศึกษามีโปรแกรมเฉพาะของตนเอง หรือสถาบันอุดมศึกษาร่วมมือ กับสถาบันขั้นพื้นฐานและสถาบันอาชีวศึกษา ทั้งนี้สถาบันอุดมศึกษาจะสร้าง ตัวคุณหรือสร้างนักเรียนที่มีมาตรฐานเฉพาะทางที่ต้องการ จำนวนหนึ่งเพื่อเป็น ต้นแบบในการขยายผล

การผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติ (พร้อมเข้าสู่งาน ทำงานได้จริง ตรงความต้องการ ของตลาดแรงงาน ฯ) มหาวิทยาลัยต้องประสานกับหน่วยงานที่รับคนเข้าทำงาน เช่น สภาอุตสาหกรรม หอการค้า ทั้งนี้มหาวิทยาลัยต้องมีตัวป้อนสายอาชีวศึกษา ทั้ง ปวช. และปวส. โดยเข้าใจขีดจำกัดของนักเรียนที่จบชั้น ม.6 จะไม่มีทักษะ ด้านปฏิบัติและอาจมีทัศนคติไม่ดีด้านปฏิบัติ นอกจากนั้นมหาวิทยาลัยมีความ จำเป็นต้องผลิตตัวป้อนระดับ ปวช. และ ปวส. จำนวนหนึ่งเองที่มีคุณภาพ

ศักยภาพแต่ละเขตพื้นที่

การพิจารณาศักยภาพของแต่ละเขตพื้นที่ มีการกำหนดอัตลักษณ์ ตามความเหมาะสมของแต่ละเขตพื้นที่ดังนี้

เขตพื้นที่พิษณุโลก ด้านความปลอดภัยทางอาหาร

เขตพื้นที่น่าน ด้านเทคโนโลยีชีวภาพ

เขตพื้นที่ลำปาง ด้านอุตสาหกรรมเกษตร พลังงาน และสิ่งแวดล้อม

เขตพื้นที่เชียงราย ด้านบริหารจัดการ ด้านการค้า และบริการ

เขตพื้นที่ตาก ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมล้ำนา

เขตพื้นที่ภาคพายัพ เชียงใหม่ ด้านการท่องเที่ยว ศูนย์กลางการจัดการความรู้ และศูนย์กลางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการแข่งขัน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาพรวมระดับคณะ

คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์

คณะอาจจัดการด้านการศึกษามากกว่าหนึ่งสาขาร่วมกัน ทั้งจากคณะเดียวกันหรือข้ามคณะ เช่น ภาษาต่างประเทศและ Logistic โดยทำหลักสูตรปริญญาตรีสี่ปีที่เป็น Double major ทำหลักสูตรสี่บวกหนึ่ง ที่เป็นปริญญาตรีสองปริญญา หรือหลักสูตรปริญญาตรีควบปริญญาโท โดยมีภาษาเป็นสื่อกลางสำคัญในการจัดการเรียนการสอน

คณะต้องจัดการหลักสูตรด้านภาษาให้ดีมีคุณภาพ ทั้งการเรียนการสอนภาษาส่วนที่เป็นพื้นฐานกลาง และส่วนภาษาที่สอดคล้องตามต้องการเฉพาะสาขาวิชาเช่น ภาษาอังกฤษเทคนิคสำหรับเกษตรศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์ โดยคณะเป็นศูนย์ศึกษาทางด้านภาษาเพื่อธุรกิจของมหาวิทยาลัย

ทั้งนี้การจัดสอนภาษาที่สอดคล้องตามต้องการเฉพาะสาขาวิชาอาจพิจารณาให้เขตพื้นที่หรือคณะจัด

การลงทุนเทคโนโลยีเพื่อการสอนภาษาต่างประเทศ ให้ดูพฤติกรรมของการใช้เทคโนโลยีของคนรุ่นใหม่ด้วย

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร

คณะวิทยาศาสตร์ ฯ ต้องสร้างความเข้มแข็งทางด้านวิทยาศาสตร์พื้นฐาน (รวมถึงคณิตศาสตร์) และวิทยาศาสตร์วิชาชีพเฉพาะ เนื่องจากวิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐานหลักที่สำคัญของการศึกษาในทุกสาขาวิชา

การพัฒนาหลักสูตรของคณะต้องพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวให้ทันกับเทคโนโลยี ให้เห็นว่าเทคโนโลยีใหม่นั้นมีวิทยาศาสตร์ใดรองรับ การศึกษาดูงานและการลงทำงานในภาคการผลิตจริง อาจช่วยได้

คณะวิศวกรรมศาสตร์

ทิศทางหรือแนวโน้มการจัดการศึกษาด้านวิศวกรรมศาสตร์ ควรจะเน้นฐานวิทยาศาสตร์ที่แน่นทั้งคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ (Engineering Science)

งานบริการวิชาการของคณะวิศวกรรมศาสตร์ ควรจัดระบบการให้คำปรึกษาแก่ธุรกิจอุตสาหกรรม สังคมและชุมชน การทดสอบ ควรบูรณาการเข้ากับคณะบริหารธุรกิจฯ ในการสร้างความสามารถในการให้บริการวิชาการด้วย

คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะศิลปกรรม ฯ ต้องเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (Paradigm) ใหม่ เนื่องจากมนุษย์ต้องอยู่บนโลกที่มีพื้นฐานของความเป็นจริงและการเปลี่ยนแปลงบนโลก ดังนั้นคณะต้องสามารถเชื่อมโยงกับสาขาวิชาอื่น ๆ เช่น วิศวกรรมศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

คณะกรรมการสร้างหลักสูตรเกี่ยวกับการจัดทำผังเมือง เนื่องจากในอนาคต 5 - 10 ปีข้างหน้า ภาคเหนือจะต้องมีการเชื่อมโยงมากขึ้นกับระหว่างกลุ่มประเทศ GMS

พระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ ทรงเห็นว่ากลุ่ม มทร. มีความรู้วิชาชีพ มีนักวิชาการที่มีความสามารถ มีสถานที่และเครื่องมือที่ดี มทร.ควรใช้สิ่งดีที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในชนบท ทั้งการจัดฝึกอบรมวิชาชีพและการศึกษา เพื่อชาวชนบท

สิ่งที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ ทรงเน้นหลายครั้งคือ สถาบันการศึกษา จะจัดการศึกษาให้ลูกหลานเกษตรกรอย่างไร โดยไม่ทำให้ลูกหลานเกษตรกร ต้องทิ้งถิ่นไปตลอดเวลาในขณะที่เรียนหนังสือ สามารถจัดการเรียนโดยใช้โจทย์ จากพื้นที่ ทำงานในพื้นที่ไปด้วยกัน ให้ลูกหลานเกษตรกรรักและสืบทอดอาชีพ ของพ่อแม่ โดยเฉพาะอาชีพเกษตรกร ถือเป็นโจทย์ใหญ่ที่มทร.ต้องคิดต่อไป

หลักสูตร มทร.ล้านนา

การพิจารณาหลักสูตรในมหาวิทยาลัยโดยทั่วไป จะมีแต่คำอธิบายรายวิชา (Course Description) แผนการเรียนในภาคเรียนต่าง ๆ มหาวิทยาลัยควรให้ควรรีให้ ความสำคัญแก่การพิจารณาหลักสูตรในสามองค์ประกอบ คือ

องค์ประกอบที่หนึ่ง คำอธิบายรายวิชาและข้อมูลอื่น ๆ ที่ สกอ.ต้องการ

องค์ประกอบที่สอง คือ แผนการเรียนการสอนและวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เห็นชัดว่านำไปสู่เป้าด้านความรู้ ทักษะและสมรรถนะ ของการเป็นบัณฑิต นักปฏิบัติ

องค์ประกอบที่สาม คือ วิธีการวัดผลความรู้ ทักษะและสมรรถนะ

ดังนั้นควรให้มีข้อมูลทั้งสามองค์ประกอบ เนื่องจากมหาวิทยาลัยเน้นการผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติ ซึ่งต้องมีทั้งความรู้ ทักษะ และสมรรถนะ เมื่อมีการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต มหาวิทยาลัยควร ให้ความสำคัญ แก่กระบวนการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลนักศึกษา ด้านทักษะและสมรรถนะให้ชัดเจน ตั้งแต่การพิจารณาหลักสูตรว่าจะจัดการเรียนการสอนแต่ละรายวิชาให้มีสมรรถนะที่ต้องการได้อย่างไร นอกจากนี้การกำหนดเกณฑ์สมรรถนะต้องทำร่วมกับผู้ใช้บัณฑิต มิใช่สิ่งที่มหาวิทยาลัยทำเอง

การเปิดการเรียนการสอนสายวิศวกรรมศาสตร์ มทร.ล้านนา ควรสร้างหลักสูตรที่แตกต่างจากมหาวิทยาลัยอื่น มีจุดเด่นของตนเอง เน้นความร่วมมือกับภาคเอกชนในการฝึกงานระหว่างเรียน เพื่อให้นักศึกษาที่จบไปแล้วสามารถเข้าสู่งานได้เร็ว

มหาวิทยาลัยควรมีการบูรณาการหลักสูตรในสาขาที่ตรงกับความต้องการ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสังคม เป็นหลักสูตรหลากหลาย เช่น หลักสูตรปริญญาตรีที่มีกลุ่มวิชาหลัก (major) และกลุ่มวิชารอง (minor) หลักสูตรห้าปีสองปริญญาตรี หลักสูตรห้าปีปริญญาตรีและโท หลักสูตรระยะสั้น การบูรณาการมีได้หลายลักษณะ เช่น เกษตรศาสตร์+วิศวกรรมศาสตร์ บริหารธุรกิจ+วิศวกรรมศาสตร์ การท่องเที่ยว+วิศวกรรมศาสตร์ ฯลฯ

มทร. ต้องคิดต่อเรื่องความต้องการวิชาการวิชาชีพของประชาชน ในพื้นที่ลักษณะจำเพาะต่อไป ด้านการจัดการศึกษาสำหรับลูกหลานเกษตรกร มทร. ควรเริ่มนำร่องจากหลักสูตรที่มีอยู่ หัวใจยังเป็นหลักการจัดการศึกษาแบบ WiL ซึ่งมีวิธีเรียนในมหาวิทยาลัยสลับกับพื้นที่นอกมหาวิทยาลัย ซึ่งอาจไม่ใช่โรงงานอุตสาหกรรมหรือสถานประกอบการเท่านั้น แต่ควรเป็นชุมชนชนบท ทั้งนี้อาจทำได้ทั้งหลักสูตรทางเกษตรและบริหารธุรกิจ

มทร. ล้านนาต้องจริงจังกับการจัดการศึกษาแบบ WiL แม้วิธีนี้ไม่ถนัดนัก แต่ก็ควรทำอย่างยิ่งเพราะจะช่วยบัณฑิตนักปฏิบัติได้ อาจารย์มหาวิทยาลัยต้องออก

นอกกรอบวิธีการทำงานที่เคยชิน มหาวิทยาลัยต้องสร้างกลไกที่มีแรงจูงใจ ทั้งระดับหน่วยงานและอาจารย์ให้เกิดหลักสูตรแบบ WiL

ด้านจำนวนนักศึกษาสายเกษตรลดลงเป็นปัญหาของทุกมหาวิทยาลัย ขอให้มีการระดมสมองผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกและภายใน ทบทวนหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง ด้านการเกษตร สร้างค่านิยมและแรงจูงใจชักจูงให้นักเรียนเข้าศึกษาในด้านเกษตร อาจปรับหลักสูตรเกษตรให้รวมกับการบริหาร การแปรรูปและอาหาร เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม เป็นต้น รวมทั้งสร้างหลักสูตรพัฒนาคนที่กำลังทำงานอยู่ด้วย นอกจากนี้มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงห้องปฏิบัติการให้มีสภาพใกล้เคียงกับสภาพ โรงงานอุตสาหกรรมที่ดีมีมาตรฐาน

หลักสูตรเตรียมบริหารธุรกิจและวิศวกรรมศาสตร์ (ตัวป้อนระดับปวช.ที่มีคุณภาพ)

มหาวิทยาลัยควรพิจารณาขยายหลักสูตรเตรียมบริหารธุรกิจและหลักสูตรเตรียมวิศวกรรมศาสตร์ให้ครอบคลุมเขตพื้นที่ต่างๆ และควรขยายสู่สาขาวิชาอื่น ๆ

หลักสูตร Logistics

หลักสูตร Logistics ควรเร่งและสนับสนุนให้เขตพื้นที่เชิงรายได้จัดหลักสูตรนำร่อง เนื่องจากมีความเหมาะสมในเชิงยุทธศาสตร์การค้าชายแดนกับประเทศกลุ่ม GMS และเป็นความต้องการสูงของพื้นที่ แต่ทั้งนี้หลักสูตร Logistics ของแต่ละเขตพื้นที่อาจมีจุดเน้นต่างกัน การทำหลักสูตรจึงต้องมองทั้งส่วนแกน (Core) ที่อาจพัฒนาและใช้ร่วมกัน และส่วนเน้นที่อาจต่างกัน

การประชาสัมพันธ์หลักสูตร

การประชาสัมพันธ์หลักสูตรต่าง ๆ ของ มทร.ล้านนาต้องทำเชิงรุก เพื่อให้ นักศึกษาเข้าศึกษาแต่ละเขตพื้นที่ ควรทำการแนะนำเชิงรุกทางวิชาการวิชาชีพ ทำ Road Show ที่มีผู้ปฏิบัติในอาชีพนั้นร่วมด้วย พร้อมทั้งมีพิธีการตาม ความจำเป็น มากกว่าการชี้แจงของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ใช่ผู้ปฏิบัติอาชีพนั้น หรือส่ง เอกสารไปให้ครูแนะนำเท่านั้น

เขตพื้นที่ควรแบ่งกันทำ Road Show ในโรงเรียนหลักทั้ง 11 จังหวัด ในภาคเหนือ เพื่อแสดงอัตลักษณ์ของแต่ละเขตพื้นที่ให้ชัดเจน

นอกจากนี้อาจมีการสร้างค่านิยมให้นักศึกษาเห็นคุณค่าทางด้านวิชาชีพ เช่น การจัดเข้าค่ายด้านวิชาชีพ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนกลุ่ม เป้าหมาย เช่น Smart Science, E-Camp

นโยบายการรับนักศึกษา

ควรทบทวนเป้าหมายการรับนักศึกษาเพิ่มอย่างต่อเนื่อง โดยพิจารณาจาก ข้อมูลและแนวโน้มดังนี้

- ผู้จบการศึกษาระดับมัธยมปลายและปวส. จะไม่เพิ่มมากขึ้นนัก ขณะที่ มหาวิทยาลัยเพิ่มมากขึ้น และแต่ละมหาวิทยาลัยเพิ่มหลักสูตรและการรับ นักศึกษา
- นักศึกษาที่จบสถาบันสังกัดอาชีวศึกษาอาจเรียนต่อ ปวส.และปริญญาตรี ที่สถาบันของตนเอง
- แผนอุดมศึกษาระยะยาว ให้ทุกสถาบันเน้นการจัดการศึกษาเชิงคุณภาพ มากกว่าเชิงปริมาณ

- การรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยควรดูแลกระจายทั้งสาขาวิชาและเขตพื้นที่ กล่าวคือ ต้องหาวิธีให้มีนักศึกษาด้านเกษตรกรรมมากขึ้น (ทั้งการปรับหลักสูตร การสร้างสิ่งจูงใจ) รวมทั้งการกระจายนักศึกษาไปยังเขตพื้นที่ที่มีนักศึกษาน้อย (โดยการสร้างสิ่งจูงใจ)
- ควรใช้ทรัพยากรร่วมกันในการจัดการศึกษา เช่นรับนักศึกษาเรียนร่วมปีหนึ่ง(และสอง)ที่บางเขตพื้นที่ เพื่อลงทุนและจัดอาจารย์เพื่อการสอนวิชาศึกษาทั่วไปและวิชาพื้นฐานให้ได้เต็มที่ ส่วนปีสามและสี่ไปเรียนที่เขตพื้นที่ ทำให้ลงทุนและจัดอาจารย์ได้เฉพาะสาขาวิชาการและวิชาชีพได้
- สำหรับแผนการรับนักศึกษานอกวัยเรียน (ผู้ที่ผ่านวุฒิมัธยมศึกษาไปแล้วหรือผู้กำลังทำงานที่ต้องการเพิ่มคุณวุฒิ) ควรจัดหลักสูตร วิธีการจัดการเรียนรู้ และการวัดผลให้เหมาะสม ไม่ยึดติดรูปแบบเหมือนการศึกษานักศึกษาวัย 18 -22 ปี

การส่งเสริมบุคลากรพัฒนาวิชาการ

มหาวิทยาลัยควรเพิ่มความสำคัญให้บุคลากรได้พัฒนาทางวิชาการวิชาชีพ โดยการปฏิบัติจริง เพื่อการสร้างครูสำหรับบัณฑิตนักปฏิบัติ เช่น การออกไปทำงานกับภาคธุรกิจอุตสาหกรรม งานฟาร์มภายนอก อาจทำงานในลักษณะบางเวลา หรือเต็มเวลาที่มีช่วงระยะยาวพอสมควร

นโยบายสหกิจศึกษา

มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญกับงานสหกิจศึกษา และควรจัดทำแนวทางเกี่ยวกับการปฏิบัติให้มีความชัดเจน หากเขตพื้นที่หรือสาขาวิชาใดมีความพร้อมในการปฏิบัติ ก็ควรดำเนินการไป ไม่ต้องทำเหมือนกัน พร้อมกันทั้งมหาวิทยาลัย

โครงการนักศึกษา

โครงการนักศึกษาที่แสดงให้เห็นให้กรรมการสภามหาวิทยาลัยได้ชม มีความเด่นด้านความคิดและโอกาสที่จะพัฒนาให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม แต่มีข้อสังเกตว่า นักศึกษาไม่สามารถตอบคำถามด้านเหตุผล (Why) ทางวิชาการได้ ทั้งนี้ต้องเน้นพื้นฐานและวิธีคิดทางวิทยาศาสตร์ บัณฑิตนักปฏิบัติของมทร.ล้านนาต้องมีพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ที่ดีควบคู่ โดยเน้นกระบวนการเรียนการสอนที่ให้นักศึกษาให้ความสำคัญต่อการหาเหตุผลวิชาการเพิ่มขึ้น จะทำให้โครงการมีความสมบูรณ์ทางวิชาการมากขึ้น

นโยบายศิษย์เก่า มทร.ล้านนา

ทุกคนควรเปลี่ยนความคิดใหม่ โดยให้คิดว่าลูกศิษย์คือผู้ที่มหาวิทยาลัยต้องติดตามเอาใจใส่ และให้บริการทางวิชาการหลังจากจบการศึกษาไปแล้วตลอดอายุการทำงาน 40 - 50 ปี ทางมหาวิทยาลัยควรมีการติดต่อกับศิษย์เก่า เพื่อหาความต้องการทางวิชาการของศิษย์เก่าและมหาวิทยาลัยให้บริการ เช่น การฝึกอบรม การทดสอบ การถ่ายทอดเทคโนโลยี การเป็นที่ปรึกษาวิชาการ เป็นต้น (แนวคิด ลูกศิษย์คือลูกค้า)

นโยบายด้านภาษาอังกฤษ

ความรู้ด้านภาษาอังกฤษของนักศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ดังนั้นต้องมีการเตรียมความในเชิงระบบ และจะต้องวิเคราะห์ว่าวิชาภาษาอังกฤษ มีอะไรที่เป็นส่วนแกน (Core) ซึ่งจะต้องเป็นรูปแบบเดียวกัน เพื่อให้รู้ว่ามหาวิทยาลัยควรจะแยกเป็นหลาย ๆ หลักสูตร หรือให้เป็นวิชาเลือก

การจัดทำหลักสูตรภาษาอังกฤษ ควรมีภาษาอังกฤษพื้นฐานและภาษาอังกฤษเฉพาะ โดยมหาวิทยาลัยทำหลักสูตรภาษาอังกฤษพื้นฐาน และให้คณะ/เขตพื้นที่ทำหลักสูตรภาษาอังกฤษ(และภาษาอื่นเช่นภาษาจีน)

เป็นที่สังเกตว่า การเรียนภาษาอังกฤษเป็นด้านอุปทาน (supply push) มากกว่าด้านอุปสงค์ (demand pull/led) นักเรียนเรียนภาษาอังกฤษเพื่อสอบให้ผ่าน ไม่ใช่เรียนเพื่อใช้งาน เพราะอาจารย์ไม่ใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยต้องช่วยให้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษของอาจารย์ดีขึ้นและใช้ภาษาอังกฤษในการสอนเท่าที่ทำได้ด้วย

โครงการ Work and Travel

ขอให้ทุกคณะพิจารณาในส่วนของโครงการ Work and Travel จะมีแนวทางการดำเนินการให้ดีขึ้นได้อย่างไร และหากการดำเนินการการคืออยู่แล้วจะมีการเพิ่มจำนวนนักศึกษาที่สามารถร่วมโครงการให้มากขึ้นได้อย่างไร

ขอให้คณะรายงานเรื่องแนวทางการทำโครงการหลักสูตรแลกเปลี่ยนนักศึกษา ในประเด็นต่างๆ เช่น แนวทางการคัดเลือก / การเตรียมความพร้อม / กลไกการให้ความช่วยเหลือนักศึกษามหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมการแลกเปลี่ยนแนวทางการรับ / การให้ความรู้แก่นักศึกษาแลกเปลี่ยนจากต่างประเทศ เป็นต้น

กระบวนทัศน์ใหม่

Bio-Science Based Discipline

ยุคปัจจุบันจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาศาสตร์ต่าง ๆ มีกระบวนทัศน์ใหม่ (New Paradigm) เรื่องอาหาร มีการเน้นความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ชีวภาพ

(Bio - Science Base) เป็นต้น มหาวิทยาลัยอาจจะปรับหลักสูตรเกษตรและอาหาร โดยเน้นฐานวิทยาศาสตร์มากขึ้น หรือเปลี่ยน End Products ของผลิตภัณฑ์เกษตร เป็น Food และ Non Food ได้

สภามหาวิทยาลัยให้มหาวิทยาลัยพัฒนาหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับอาหาร มอง ทั้งมิติ Food, Non Foods, Processing(Food Science and Tech.), Equipment (Food Engineering), Nutritions ได้มอบหมายให้

ก. รศ.ดร.นำยุทธ สงค์ธนาพิทักษ์ กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นที่ปรึกษาเพื่อการใช้ทรัพยากรร่วมระหว่างเขตพื้นที่และมหาวิทยาลัย ด้าน วิศวกรรมศาสตร์และด้านอาหาร

ข. คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร ปรึกษากับ รศ.ดร. ศักรินทร์ ภูมิรัตน์ กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพัฒนาคณะ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร

เทคโนโลยีสารสนเทศ

สภามหาวิทยาลัยให้คณะที่เกี่ยวข้องศึกษาถึงความแตกต่างระหว่างหลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิตด้านไอทีของคณะวิทยาศาสตร์ฯ กับหลักสูตรบริหารธุรกิจ บัณฑิตด้านสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ของคณะบริหารธุรกิจฯ เพื่อเสนอต่อ สภามหาวิทยาลัย เนื่องจากทั้งสองหลักสูตรอาจมีความเกี่ยวเนื่อง และควรใช้ ทรัพยากรร่วมกัน

ครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ในอนาคต หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิตมีแนวโน้มที่ต้องการ มากขึ้น เนื่องจากสถาบันอาชีวศึกษาจะขยายตัวมากขึ้น มหาวิทยาลัยจะต้อง เตรียมตัวให้ทัน ทั้งนี้สภามหาวิทยาลัยมีข้อสังเกตเกี่ยวกับหลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมสายเกษตร เพื่อรองรับสถาบันอาชีวศึกษาสายเกษตร

วิศวกรรมศาสตร์

หลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์จำเป็นต้องคำนึงถึงใบประกอบวิชาชีพ ทำให้รายวิชาที่ต้องเรียนมีจำนวนมากถึง 150 หน่วยกิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ของ มทร. ทั้ง 9 แห่งควรมีการปรึกษาเพื่อการปรับการเรียนการสอน เช่น สอนแบบ 3 ภาคการศึกษา(ระบบไตรภาค)ซึ่งช่วงเวลาเรียนแต่ละเทอมจะสั้นลง พร้อมกับลด ช่วงปิดภาคลง แต่การเรียนไม่อัดแน่นเท่าระบบทวิภาค นักศึกษาได้เรียนหน่วยกิต ได้ครบตามที่กำหนดและจบใน 4 ปีการศึกษาได้

หลักสูตรของคณะวิศวกรรมศาสตร์มีเนื้อหาที่หนักและค่อนข้างมาก ดังนั้น มหาวิทยาลัยและเขตพื้นที่ต่าง ๆ จึงควรดูแลเรื่องคุณภาพชีวิตของนักศึกษาด้วย

ให้มหาวิทยาลัยดำเนินการส่งอาจารย์เข้าไปทำงานสถานประกอบการ

ควรจัดทำหลักสูตรฝึกปฏิบัติการ(Training Course)ระยะสั้นเพื่อให้ใบประกาศ/สัมฤทธิ์บัตรแก่นักศึกษา เพิ่มศักยภาพและสมรรถนะให้นักศึกษา นอกเหนือจากการเรียนตามหลักสูตรและการรับใบประกอบวิชาชีพทางวิศวกรรม
